

مێژوو دووپات دەبیتهوه!!!! ... د. ناسۆ کەرکۆکی

گەمی کوردستان زۆر لە مێژە لە پێناوی ڕێگاکردنی کوردستان لە دەست داگیرکاران خەبات ئەکات، بەلام لەبەر دووبەهکی و ناتەبابی لەناوخوازیدا نەیتوانیوه سەرکەوێت .

پاش پڕاپەرینه مەزنەکی باشووری کوردستان هەوا و ئلواهی هەموومان ئەوه بوو کە یارته سیاسەتەکانی کوردستان بتوانن باشووری کوردستان بەرپۆهەرن و گەمی کوردستان کە موچاری چەرمەسەری و ئەنفال و کیمیاباران و قێکۆرین و وێرانکردنی ولات هاتوه لە ژێر سابەهی نازادی و دیموکراسیەتدا بەحسبەتەوه و خەریکی ئاوه دانکردنەوه و دووبارە بونیاد نانهوی ولاتەکانەیان کە ژێر دەستی داگیرکارانی وهک سەدامی خوێنمژ کولێکراوه یئ .

ئەوه بوو پاش ئەوهی کە پزێمی بەعس بپاریزی داو دام و دەزگاکانی خۆی لە کوردستان کێشایەوه و بۆشایەکی دروست بوو، هەر بۆیەش بەری کوردستانی بپاریزی هەلبژاردنێکی سەرتاسەری لە ناوچه ڕێگاکراوهکانی کوردستانی لە هەر سی پارێزگای هەولێر و سلێمانی و هۆکی دا . ئەم بپاریزی بەری کوردستانی بووه جیگای شانازی و خۆشحالی چین و توێژەکانی کوردستانی و دەست کرا بە خۆ ئاماده کردن .

وه هەرهماه بپاریز درا کە دوو هەلبژاردن کە بەکێژان بۆ بەرلەمان و ئەویتریان بۆ سەرۆکایەتی بکێرت .

ئەوه بوو لە ڕێکەوتی 1992/5/19 هەلبژاردن کرا کە تەنیا پارێزی دیموکراتی کوردستان و بەکێژی نیشتمانی کوردستان لەگەت هەویەیانەکی پارێزی زەحمەتکێشانی کوردستان لەم هەلبژاردنە سەرکەوتوو بوون .

پارێزی دیموکراتی کوردستان ڕێدی 51% و بەکێژی هاویەمانەکانی لە 49% یان هێنایەوه . بەلام بۆ سەرۆکایەتی هەرێم ههچکام لە کاندیدایەکان نەیان توانی 51% بپێنەوه و بپاریز درا کە جاریکی دیکە هەلبژاردن بکێرتەوه بەلام بەداخوه کە نەکرایەوه .

هەر پاش ئەوهی کە نەتیجەیی هەلبژاردنەکان ئاشکراو بڵاوکرایەوه بەکێژی نیشتمانی بەم نەتیجەییە قایل نەبوو، هە بۆیەش نۆشیریوان سەتفا ووتی ئەگەر بپتو پارێزی بە 50 بە 50 رازی نەبێت ئەوا کوردستان ئەکەم بە لوبنان کە ئەمەش ئەوه دەگەتتی کە کوردستان تازە لە ژێر چەوساوهی سەدام ڕێگازی بووه موچاری شەری نەگرسێ ناوخواز بێتەوه، بۆیە سەرکردایەتی پارێزی کۆبوونەوه و مەسەلەکان تاوتۆت کرد کە چی بکێرت بۆ ئەوه کوردستان کە تازە لە بئ دەستی رژێم ڕێگازی بووه و دوژمنانی کورد و کوردستان گەتەمان بپێنەکن و وه پزێمبەش نەتێت کە ئێمە نەبێن ئەوا کورد ناتوانێت خۆی بەرپۆهە بەرێت .

ئەوه بوو پارێزی دیموکراتی کوردستان بەیاننامەبەکی بڵاوکرموه کە تێدا هاتیبوو لە بەر بەرزۆهندی کورد و کوردستان، لەبەر ئەوهی کە کوردستان دوچاری شەری ناوخواز نەبێتەوه و دوژمنانی کورد گەتەمان بپێنەکن ئێمە وهک پارێزی واژ لە کورسیبەکی خۆمان دەهێنین و بە تا هەلبژاردنی داهاوو 50 بە 50 بپت .

ئەم بپاریزە چارەنۆوسەیی پارێزی بووه جێی رەزاهەندی لایەنە سیاسەتەکانی کوردستان و جەماوهر، بەلام زۆری نەبرد کە شەری نەگرسێ ناوخواز لە لایان سەرکردایەتی بەکێتپهوه لە کوردستان دەستی بکێرد، کە مئ نامەوێت بچمە ناو قوبلابی شەرەکەوه، بەلام بە هەول و کۆششێکی زۆر بە دەیان ڕێکەوتننامە مۆر کرا وهک مژوگەدا، پارێسی، ئانکارا تاران، بەسین و ناخیرەکشی ڕێکەوتننامەیی و اشتوتون بوو، کە بەکێتی بە نەتیجەکانی هەلبژاردن واتە 51 بۆ پارێزی و 49 بۆ بەکێتی و زەحمەتکێشان رازی بوو . کە واتە ئەم شەرە لە پێناوی ههچ بوو، ئەگەر بپت و بەکێتی لە دەسبێکەوه بە نەتیجەیی هەلبژاردن رازی بوایه .

ئێستااش پاش ئەوهی کە ئەمریکا و هاویەمانانی بپاریزی لە ناو بردنی سادامیان داو، پزێمی بەعس لە 2003/4/9 کۆتایی پێنات و کەرکۆکی دئی کوردستان و هەموو ناوچهکانی دیکەیی باشووری کوردستان لە ژێر دەستی سەدامی خوێنمژ ڕێگاکر .

بەکەم هەنگاوی یارته سیاسەتەکانی کوردستان ئەوه بوو کە بتوانن ناوچه لێکپراوهکانی کوردستان بگهڕێننەوه باووشی هەرێمی کوردستان . هەر بۆیەش پاش ئەوهی کە مەجلیس الحکم دامەزرما مادی 58 بە زۆریبەنی دەنگ قەووت کرا، لە مادیابەدا هاتتوه کە دەبی مەرەبه هاروهدکانی باشووری عێراق بچمەوه بۆ جیگای خۆیان و کورده ئاوهردکانیش بۆ شوێنی باو باویریان بگهڕێنەوه .

هەر بۆیەش هەولێکی بەکجاری ژۆر درا و دەدرێت بۆ ئەوەی مادی 58 کاری بێکێت. لە پێکەوتی 2005/12/30 هەڵبژاردنی عێراق و کوردستان دەستی بێکێرد و هاوێیەمانی کوردستان توانی 77 کورسی و دەست بێتی و بریاری سەرکردایەتی کورد و بەرپێژ کاک مەسعود بارزانی ئەوە بوو کە دەیی جەلال تالەبانی بۆ سەرە کۆماری

عێراقیە هەر لەو کۆبونۆمیە بەرپێژ بارزانی بۆ سەرۆکی هەرێم قەبوڵ کرا .

هەر باش بوونی تالەبانی بە سەرە کۆماری عێراقو هێواش هێواش بەکێتی نیشتمانی لە بریارەکانە خۆیان باشەگەز بوونەو و کۆنێک بریاری ناریستیان دەرکرد کە بە هیچ شێوەیەک کەس بیری لێنەدەکردووە، ئەم کارە خەریک بوو بەرەو ئالۆژی ناخۆشی پروات و مەسەلە ی کەرکوک ناوچەکانی دیکە لە خەتەرا بن، هە بۆیەش جارێکی دیکە مێژوو نوویات بوو وە کاک مەسعود بارزانی ئەم جارەش ئە بەر بەرژووەندی کوردستان نوسینۆوەی دەستور و گەڕانۆوەی ناوچەکانی دیکە ی باشووری کوردستان وە کەرکوک، شنگار، خانەقین، مەندەنی، زمار هتد.. نامەیکی ئارەستە ی جەلال تالەبانی کرد و داوای کرد کە بەر بەرژووەندی کورد و کوردستان بە برسی سەرۆکی هەرێم دوا بخرێت، کە ئەمەش دیسان هەمان بریاری یارتی بوو کە لە 1992 بۆ بەرژووەندی کورد و کوردستان دای .

مەن پێم وایە ئەم موشکیلانە هەموو ئەو شێوان مستەفا و کورسەت پەسول مەلا بەختیار دروستی دێکن بۆ ئەوەی بەم کارانەیان کوردستان دوچار ی ئالۆژی خۆیەستی بکەن، ئەگەرنا بۆ هەتا کۆ تالەبانی ئەبوو بە سەرە کۆماری عێراق ئەم برسەیان وا گەرە نەرکریبوو. ئەم دوانە ی سەرۆه دەیانەوێت کوردستان نوچاری ئالۆژی بکەن، بەلام خیانان خاوە بەوەی کە جارێکی دیکە شەری براکوژی دەست بێکێت. هیوادارم کە وا کە ئەو شێوان و کورسەت پەسول مەلا بەختیار و بەکێتی نیشتمانی واز لە سیاسەتی چەوتی تەسکی حیزبایەتی بێنن و بەرژووەندی کورد و کوردستان لە پێش هەموو شتێکەو دا بنێن .

سۆد / ستۆکیۆڵم

27/5/2005